

اصول و اهداف آموزشی

به موجب اصول و اهداف آموزشی تدوین یافته در سال ۱۹۸۸، آموزش در مالزی تلاش مداوم در جهت توسعه پایدار و رشد استعداد افراد در حالی منسجم به شمار می آید. هدف اصلی طراحی چنین اصولی، تربیت افراد صاحب فکر و روح و احساس و هماهنگ و معتدل و معتقد به خدا، ارتقای سطح مهارت‌های فردی و در جهت توسعه ملی و اقتصادی، تثبیت ارزش‌های والای اخلاقی مطلوب، ارتقای شخصیت افراد و حس مسئولیت‌پذیری آنان در جهت شرکت در ساختار ملی است. یکی از مدیران بر این باور بود که قبلاً در مالزی کلاس، دنیای بچه‌ها بود با انبوهی از دشواری‌ها و اکنون دنیا کلاس بچه‌هاست و در همه عرصه‌های یادگیری شور و شوق و شادی حکم فرماست.

مدارس فعلی	مدارس پیشین
دانش آموز محور	معلم محور
همکاری و روحیه کار جمعی	رقابت و تصمیم‌گیری فردی
توجه به تفاوت‌های فردی	امتحان محور
تمرکز بر فهم و درک	تمرکز بر آموزش
انعطاف و ابتکار عمل	تحقیر و تحکم
تولید مسئله	حل مسئله
استفاده از روش‌های فعال	روش سخنرانی
مدرسه هوشمند و رابطه عاطفی	مدرسه سنتی و فشار انضباطی
یادگیری با عشق و نشاط	درس خواندن با رنج و عذاب
کلاس‌هایی با زمان‌های متغیر از ۴۰ تا ۸۰ دقیقه	کلاس‌های ۹۰ دقیقه‌ای

امام علی (ع) می‌فرمایند: به سفر پرداز که در سفر پنج فایده نهفته است: زدوده شدن غم، کسب معیشت، به‌دست آوردن علم و آداب، همنشینی با بزرگواران^۱. توفیق یار شد تا با تعدادی از مدیران مجتمعه رشد، بازدید از چند مجموعه آموزشی در مالزی داشته باشیم. مالزی کشوری است در جنوب شرقی آسیا و پایتخت آن کوآلالمپور است. ۲۸ میلیون نفر جمعیت دارد و از سه نژاد مالایی (۶۰٪)، چینی (۲۷٪)، هندی (۱۲٪) و غیره (۱٪) تشکیل شده است.

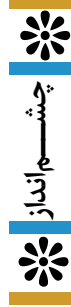
مالزی یک جامعه چندمذهبی است که دین رسمی آن اسلام (۶۰/۴٪ جمعیت) است و دیگر ادیان رایج در آن کشور بودائیسیم (۱۹/۲٪ جمعیت) مسیحیت (۹/۱٪ جمعیت) و هندوئیسم (۶/۲٪) هستند.

آموزش در مالزی تحت نظارت وزارت آموزش دولت فدرال است و بیشتر بچه‌ها آموزش را از ۳ سالگی در مهدکودک‌های دولتی و خصوصی آغاز می‌کنند. از ۷ سالگی به مدت شش سال دوره ابتدایی را می‌گذرانند و پس از آن پنج سال در مدارس ثانویه (متوسطه) و یک سال در کالج تحصیل می‌کنند. بیشتر کالج‌ها با دانشگاه‌های خارجی ارتباط دارند و بسیاری از دانشجویان اهل مالزی در کشورها یا شعبات دانشگاه‌های خارجی از جمله بریتانیا، ایالات متحده، استرالیا، سنگاپور، کانادا و زلاند نو مشغول به تحصیل هستند.

|| صادق صادق پور ||

نیم‌نگاهی به مدارس مالزی

کلیدواژه‌ها: مالزی، اهداف آموزشی، مدارس مالزی.

او چشم‌انداز مجتمعی را «مدارس شناخته شده در جهان» و مأموریت مدرسه را یاد دادن: ۱. نحوه استفاده از فناوری، ۲. دانش آموزمحوری به جای معلم و کتاب‌محوری و ۳. مسئله‌محوری به جای پاسخ‌محوری می‌دانست.

در عموم مدارس هنگام ثبت‌نام علاوه بر اخذ آزمون از مواد درسی ریاضی، زبان انگلیسی و زبان مالایی، مواردی چون توانمندی، استعداد و رفتار دانش‌آموزان نیز سنجیده می‌شود و اولیا و دانش‌آموزان نسبت به رعایت مندرجات دفترچه قوانین مدرسه متعهد می‌گردند.

ویژگی‌های جالب مدارس که از آن‌ها بازدید کردیم، از این قرار است.

- **لبخند و آرامش:** همه آرام بودند و به یکدیگر لبخند و امید هدیه می‌دادند.

- **ادب و احترام:** افراد عامل موفقیت خود را رعایت آداب، حرف‌شنوی از مسئولان و تبعیت از قانون می‌دانستند.

- **کار گروهی و کارگاهی:** معتقد بودند که لازمه کار گروهی موفق، انتخاب گروه کاری مناسب است.

- **نظم و نظافت:** معلمان و مدیران، خود الگوی نظم بودند و امور خدماتی توسط دانش‌آموزان و مسئولان مربوطه انجام می‌شد.

- **اعتقاد به هدف:** اهداف به صورت شفاف بیان می‌شدند و شرط ادامه همکاری، هم‌سویی و همراهی در جهت تحقق هدف بود.

- **وجود سیستم و تفکر سیستمی:** حقوق معلمان براساس توانایی‌ها، طرح درس، رضایت مخاطبان، دوره‌های آموزشی و ارزشیابی‌های مستمر پرداخت می‌شد و تعیین تکلیف، تشویق و تنبیه و... از سیستم خاص خود پیروی می‌کرد.

- **مدیریت زمان:** زمان را غنیمت می‌شمردند و برای لحظه‌لحظه حضور مؤثر عوامل مدرسه برنامه‌ریزی کرده بودند.

- **استفاده از فناوری:** اطلاع‌رسانی به موقع، یادگیری لذت‌بخش و ارتباط آسان و درست ارکان مدرسه از مهم‌ترین عوامل بهره‌گیری از فناوری بود.

- **طراحی و تبلیغات:** در بعضی از مدارس، مدیر بازاریابی مسئولیت تهیه CD و دفترچه‌های معرفی و ارائه فعالیت‌های مدرسه به اولیا و بازدیدکنندگان را داشت.

- **توجه ویژه به ورزش، زبان، هنر و مهارت‌های زندگی:** در این امور علاوه بر پیش‌بینی‌های مدرسه، بنا به تقاضای خانواده در رشته‌های خاص نیز برنامه می‌گذارند.

- **واحد تحقیق و توسعه:** آینده‌پژوهی و بررسی جدیدترین یافته‌های مدارس جهان، بومی‌سازی و ارائه خدمات نوین از جمله وظایف این واحد است.

- **آموزش مداوم کارکنان:** آموزش‌های عمومی و

تخصصی را با برنامه مشخص و پیوستگی کامل به صورت حضوری و مجازی برگزار می‌کنند و پس از اجرای آزمایشی و تأیید مسئول مربوطه گواهینامه‌های معتبری به افراد می‌دهند.

- **جشن‌های محلی:** دانش‌آموزان هر کشور روزهای ملی و مذهبی خود را جشن می‌گیرند و از این طریق به معرفی آداب و رسوم خود می‌پردازند.

- **تابلوه‌های جذاب و هوشمند:** تابلوه‌های ویژه تقویت اعتماد به نفس، همه چیز درباره مدرسه ما، اماکن و مفاخر ملی، ویژگی‌های شخصیت بالا، چیزهایی که باید به خاطر سپرد، تقویم اجرایی و تاریخ تولد دانش‌آموزان، نشان از توجه به تربیت همه‌جانبه دانش‌آموزان دارد.

- **کتابچه باید و نبایدهای مدرسه:** کتابچه مذکور ویژه دانش‌آموزان، اولیا و کارکنان تهیه و به آنان تقدیم می‌شود.

- **بانک اطلاعات:** دفترچه‌ای از اطلاعات کامل هر دانش‌آموز در اختیار معلم قرار می‌گیرد.

- **آشپزخانه و غذاخوری مدرن:** فهرستی از غذاهای مدرسه، دو هفته قبل از شروع سال تحصیلی برای اولیا فرستاده می‌شود تا آن‌ها براساس ذائقه فرزندشان، غذاهای مورد نظر خود را انتخاب کنند.

- **تکلیف و تمرین:** تکالیف روزانه هر معلم در قسمتی از وبگاه و تابلو نوشته می‌شود تا معلمان بعدی، تکلیف متناسب بدهند و فشار درسی ایجاد نشود.

- **وسعت و فضای سبز:** مساحت هکتاری، سالن‌های متعدد، آب‌نماهای صخره‌ای، باغ پرندگان، فوق برنامه انتخابی، کتاب‌فروشی و کتابخانه مناسب بر کارایی مدرسه می‌افزاید.

- **دفتر فارغ‌التحصیلان:** وضعیت فارغ‌التحصیلان تا ده سال پس از خروج آنان از مراکز آموزشی پیگیری می‌شود و موقعیت شغلی و رفتاری‌شان در بازنگری و طراحی مجدد برنامه‌ها مؤثر است.

در مالزی، مدیران نتایج یاد شده را حاصل شعار «با قلبت مالزیایی باش و با نگاهت جهانی» می‌دانستند و می‌گفتند برای تحقق این شعار علاوه بر تألیف کتاب‌های مناسب و تدوین برنامه از سوی وزارت، مدیر هر مدرسه با توجه به شرایط و امکانات موجود تلاش می‌کند تا حس نوع‌دوستی و وطن‌پرستی را در مخاطبان خود تقویت کند و ضمن برگزاری اردوهای هدفمند برون‌کشوری، به آموزش دست‌کم سه زبان خارجی همت گمارد. آنان رمز این موفقیت را همدلی، هم‌فکری، همکاری، همراهی، اراده و انگیزه قوی و تبعیت از قانون می‌دانستند و معتقد بودند که چند سالی است نالیدن به بالیدن تبدیل شده است.

پی‌نوشت

۱. مستدرک الوسایل، ج ۸، ص ۱۱۵.

یکی از مدیران بر این پاور بود که قبلاً در مالزی کلاس، دنیای بچه‌ها بود با انبوهی از دشواری‌ها و اکنون دنیا کلاس بچه‌هاست

